

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljá tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izveniški nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 105.

V Ljubljani, v soboto 9. maja 1885.

Letnik XIII.

Rus in Anglež.

(Konec.)

Sta pa še dva važna vzroka, da Angleži ne rožljajo tako zelo z orožjem, kakor bi jim bilo ljubo. Prvič je Anglija popolnem osamljena proti mogočni Rusiji. Tudi na morji ni Rusija več tako onemogla in okorna, da bi jo smeli primerjati slonu. John Bull se je lahko prepričal že l. 1854, da ima ruski medved trdo glavo, debelo kožo in silno moč. Od tistega časa pa se je vojna moč Rusije podvojila, če ne potrojila in prevstrojila njeno brodoge po najnovejših iznajdbah. Druge evropske države pa bi pri sedanjih razmerah Angliji gotovo ne pomagale. Vedno so še morale druge države za Anglijo kostonj poberati iz žrjavice ter zanjo biti krvave boje, tako v španjski vojski, v sedemletni vojski, proti prvi francoski ljudovladi in Napoleonu in Krimski vojski. Danes pa je sama in zato se mora največ zahvaliti sama sebi in „poštenemu mešetarju“, železnemu Bismarku.

Drugi vzrok, da so Angleži začeli vtikati meč v nožnico, je ta, da jim gori pod nogami. Kamor se vró, povsod le protivnik. Zelena Irska je podobna sodu, napolnjenemu s smodnikom in dinamitom; ljuti „fenijci“ ga skušajo vžgati z gorečo baklo. Po Angliji se kladi do 50% delavcev, brez posla in zaslužka — gotovo velika nevarnost za čase vojske. V Sudanu še tli in vré, in kdo vé danes, kako in kedaj se ogenj pogasi.

Vrh tega še vstaja v Kanadi! Pristransko in krivično ravnanje angleške vlade ob hudsonskem zalivu je „mesticem“ razburila polindijansko kri. Ob drugem časi bi Anglija hitro vrgla vstajo ob tla, kakor l. 1870, a pri sedanjih razmerah, ko ima polne roke dela, mora resno govoriti z L. Rielom, poveljnikom vstave. Je li torej čudno, da se Anglija pomišlja, bi se li z Rusom sprejela, ali ne? Previdno mora ravnati in vse svoje silne moči napeti, da ji sovražniki ne izvijo iz rok dvojih ključev do bogatih indijskih zakladov, v Egiptu in Afganistanu. Ako zgubi Indijo, poneha biti svetovna moč, njen obstanek bil bi vprašanje časa. Anglež je sedaj l'enfant terrible evropske politike, ki ga preganja v ozkem krogu številna lovška družba. In tu se

nam kot Avstrijcem in katoličanom vsiljuje vprašanje: komu naj želimo zmago? Z napominanja stališča moramo reči, da nobenemu. In zakaj ne?

V politiki ga ni popolno praznega prostora. Kjer se eden umakne, zasede drugi isti prostor. Ako podleže Anglež, kdo se vstavi silnemu orjaku, Rusu? In v katero tolažbo more gledati naša domovina, Avstrija, v temno bodočnost?

Res, Avstrija je mnogo škode trpela od Angleža zadnjih štirideset let, britko jo je varal nekdanji zaveznik. Ves svet tudi pozna angleško samopridnost in umazani egoizem; znane so prazne humanitarne „frazе“ angleških državnikov, za katerimi se vedno skriva lasten dobiček; znano je tudi, da krščanski človekoljubnosti ni odmerjeno mnogo prostora po angleških naselbinah: vendar pravi zdravi razum, da se moralna moč ostale Evrope more meriti z brutalno silo „morskega soma“ ter mu odkazati one vodé, kjer naj ribe lovi. Anglija je močna, a ne vsemogočna. Mednarodno pravo ima in mora imeti isto veljavo v Londonu, kakor na Dunaju, v Berlinu ali Parizu.

One Anglije ni več, ki je bila za časa indijske vstaje. Lord Russelova „tittelbill“, izrodek intolerantne protestantske supremacije, ostala je na papirju. Narod ni hotel ničesa vedeti o „kulturnem boju“. Anglija ni sovražna katoliški cerkvi, in novejša zgodovina uči, da je Anglija, se vé, da le iz dobičkarije, katoliške misijone vstrajno in zdatno podpirala, kar bi od Rusije nikakor ne mogli pričakovati. Tako n. pr. je bil lord Ripon prej protestant in ob enem predstojnik neke prostozidarske lože. Postal je katoličan, a navzlic temu ga je bila angleška vlada imenovala za indijskega podkralja. Pod katero protestantsko vlado bi bilo to mogoče? Pri Bismarku bi niti službe hišnega vratarja ne dobil, še manj misijonar v Angri-Pequeni. V tem smislu je pisala Berolinska „Germania“ 20. februarija: „Res je, da je Anglija naredila mnogo krivice s svojo „kramarsko“ politiko; so pa li druge države kaj boljše, ki poznajo kakor Rusija le politiko zatiranja? Pozabiti ne smemo, da Anglija zelo čišla vpliv krščanstva po naselbinah in da mnogo izdá za misijonarje vseh veroizpovedanj... Ako

sodimo stališče angleško, moramo biti nepristranski ter ne smemo pozabiti na zasluge za razširjanje krščanske omike. Posebno mi katoliki ne smemo pozabiti, da pod varstvom angleškim mirno po svoji veri živé in zanjo delujejo vsi oni, ktere je netolerantnost po vnanjem krščanskih držav pregnala iz domovine.

Prednost angleških naselbin pred drugimi je ta, da vsak vživa največ osebno prostost. S tujim kupcem ravna angleški uradniki isto tako, kakor z domačinom, ako se ravna po obstoječih postavah. In tu tiči ravno skrivnost blagostanja angleških naselbin.

Obsodimo in zavrzimo angleško „kramarsko“ politiko, ktere se še vedno drže. Toda angleške razmere jo gotovo zagovarjajo, akoravno ne opravičujejo. Tako n. pr. piše znani narodni ekonom Al. Peez: „Amerikanska unija ima še neko prosto volitev v svoji kupčijski politiki; v Zedinjenih državah je prostora in svitlobe dosti za desetkratno prebivalstvo. Anglijo pa moramo smatrati skupino tovarn, ki mora dolovati, napredovati, množiti se, da ne pogine lakote. Kupca najti za to čez mero narastlo orjaško delavnico: to je na vsak način naloga angleške državne modrosti.“ S kratka: Anglija išče naselbin za svoj obstanek; ne anglizuje, ne protestantizuje; marveč kolonizuje za cel svet, kakor je rekel Gladstone.

Vrnimo se k Rusiji. Nek naravni čut že vleče nas vedno bolj k Rusiji, nego k Angliji. Toda mislimo si položaj, v katerem bi bila Avstrija, ko bi Rus polomastil Angleža. Po mnogih znamenjih moramo soditi, da Rus ne preži le na Malo Azijo, temveč tudi na Carigrad.

Berolinski kongres je Turčiji naročil, da naredi mir v Macedoniji in Armeniji. Toda ostalo je vse pri starem. V Anatoliji se je celó mnogo obrnilo na slabejše. Ravno v Anatoliji se Berolinski pogodbi bije v obraz, in Rusija ima mnogo povoda, da tam popraša, kako in kaj. Anglija se je sicer zavezala v Ciperski pogodbi 4. junija 1878, da jamči Turčiji za njeno ozemlje, toda s tem pogojem, da Turčija vpelje administrativne reforme v varstvo krščanskih podanikov. Ako toraj Anglija razveljavi pogodbo, ima Rusija prosto roko. Nam se še vedno

LISTEK.

„Par neprijetnih trenotkov.“

V „Ljublj. Zvonu“ V, 5. str. 303—306 priobčuje g. Fr. W. književno poročilo o „Jezičniku“ L. XXII.: Knjiga Slovenska v XVIII. veku, spisal J. Marn. Na prvih treh straneh je poročilo dokaj (?) stvarno; proti koncu tretje in na četrti je pa osebno tako, da o njem molčati ne smém.

Velenčeni gosp. Fr. W.! Kolikor jaz prof. J. Marna poznam, nasvetovane oblike „Križeski“ — s Cirilico v Gajici — ne bode sprejel; morebiti, ako mu dovolite, sprejame pisavo: „Križeski“. Sicer je v zadregi, ne vedoč, ktera oblika je Vam po všeči: „Križki ali Kriški“? Blagovolite mu to naznaniti, da reva ne zabrede zopet mej Skyllo in Charybdo! To pa vém: Ko bi bil prof. Marn védel, da Vas ona oblika tolikanj bóde, gotovo bi jo bil pustil; a pisana in tiskana je v naslednjem tečaju že bila, predno mu je došla Vaša srdita graja (Zv. IV, 2). — Da ste ravnatelj školski, izlekli bi morda iz

starih listin na dan še „Donatschnitzer“ njegove, ker mu očitata nekdanji začasni pregrešek „pusčen“, ki ga je posnel po Vaših tolikanj Vam priljubljenih Trubrovecih iz veka XVI. Čudom se čudim, da ste prezrli, da mu to neizborna pisanje ni izvorno.

S svojim lauskim poročilom sem dregnul, pravite, v sršenovo gnezdo; tedaj imate mene in prof. Marna in vse, ki ž njim držijo, za sršene, in njihovo domovanje za gnezdo sršenovo? Kako nedosledne potem očitata, da sršeni pikajo in zbadajo?! — Odgovor profesorjev o razmerah „Knjige Slovenske v XVI. veku“ Vam ni bil obljubljen v letošnjem „Jezičniku“ („Slovenec“ XII, 79); čemu ste ga toraj iskali? Morali bote vže dotlej potrpeti, kajti prof. Marn ima sedaj v delu vrednejše in potrebnejše reči. — Z besedami: Nesrečna je bila novoslovenščina, a vendar srečna — je hotel pisatelj menda vstreči obema strankama, a zgodilo se mu je, kar je pisal Klun o Metelku: Das Vermitteln ist ein undankbares Geschäft; der Vermittler verdirbt es häufig mit beiden streitenden Parteien (Oest. Revue II). — Prav mu je! Mi smo mu nekako

zamerili in čudili se, da utegne in more tolikanj pisati o dóbi protestantski v naši književnosti; Vi pa poprašujete: Ali je g. Marnu res tako hudo priznavati protestantskim pisateljem vsaj nekoliko zaslug? Bože mili! Kteri izmed slovenskih književnikov je pa o naši knjigi v XVI. veku spravil tolikanj na dan skupaj in kteri je poslal tedanje pisatelje po njihovih delih, po njihovih slovstvenih zgledih tako, kakor vprav prof. Marn? Ali mari Vodnik, ali Metelko? — Zdi se mi, da ste se obesili Vi le na nektare besede v predgovoru; gledé knjige slovenske v „Jezičniku“ XXI. str. 1—22 in str. 58—68 hodite skozi les, pa ne vidite dreves! Potem še pitate: Kaj je bilo moje lansko dokazovanje le bob v steno? — Ne v steno, marveč za steno, kjer se nekaj suši, nekaj divje kali.

Zakaj se prof. Marn z Vami — strokovnjakom — v vseučiliški védi meriti ne more, povedal sem vže lani („Slovenec“ XII, 63); pošteno pa se bojuje vedno za pravico in resnico. — Da mi ni na vrat naščuval svojega malo otesanega hlapca, pravite, prihranil bi bil lahko sebi in meni par neprijetnih

zdi, da je Herat le prazen sod, po katerem tolče Rus, misli pa na Armenijo in Malo Azijo. In Carigrad? Ta je le prezapeljiva vada za Rusa. Pot v Carigrad pa pelje skoz Dunaj, pravi on. In bo li Rus v tem slučaju zadovoljen edino le s Carigradom? Ne bo še malo proti severu posegel? Se vé, to vse visi še v zraku, leži v temni bodočnosti. Vendar bi si Avstrija in Rusija na Balkanu prišli navskriž, ker ste že sedaj ena drugi na poti. Prihodnost Avstrije pa je na jugu. Na to sta mislila že Maksimilijan I. in Leopold I. Do Soluna kaže Avstriji pot. Na tej poti pa bi se Avstrija prej srečala z Rusom, nego z Angležem. Na Bismarka se Avstrija ne more zanašati, kajti triumvirati so se še vedno slabo obnašali, in zgodovina nas uči, da sta dva zaveznika izmed treh še vedno padla po tretjem. In mogoče, da je zviti Bismark že pred več nego dvajsetimi leti mislil na to, ko je svetoval Avstriji, da naj svoje težišče pomakne bolj proti vzhodu.

In če si ogledamo Rusijo z verskega stališča, znano je vsem, da je pravemu Rusu katolik trn v peti. Vzglede ni treba, doživimo jih vsak dan.

Kakor povsod, začel se je tudi v Rusiji buditi narodni duh. „Svoji k svojim“, je parola sedanjega časa. Ena struna vedno zveni v narodu ruskem, namreč moč staroruske stranke. General Skobelev je proti dopisniku „Daily News“ posebno povdarjal verski razloček med Avstrijo in Rusijo. Ni se hudoval nad Avstrijo le zaradi tega, ker je zasedla Bosno in Hercegovina, temveč ker jo hoče pokatoličniti. In njegove besede so bile odmev staroruskega časnštva. Ta stranka trdovratno trdi, da prava slovanska vera je razkolništvo. Vera pa je v narodnem življenju ena prvih vezí. Avstrija more biti po svoji naravi le katoliška in kot taka bi se z Rusijo na Balkanu ne razumela. Saj vidimo, kako žalostne posledke ima verski razpor v Dalmaciji in Hrvatski za slovansko stvar.

Kot katoliški Avstrijci in kot Slovani moramo želeli, da Rusija obdrži ono ozemlje, ki ga ima, da po mirnem potu seje po Aziji seme evropske omike, razširja slovansko ime in čast, na Balkanu pa reši Bolgara turškega jarma in mu dá prostost in pravico pod samostojnim knezom. Kar je več, bilo bi na veliko škodo Avstriji in še večjo katoliški veri. Kakor nam ni ljubo, a resnica je in resnice ne moremo pod mernik staviti. Hotébor.

Politični pregled.

V Ljubljani, 9. maja.

Notranje dežele.

Burgstaller contra Nabrgoj, tako se nam poroča iz Trsta in pravijo, da se je v resnici bati, da bi pri vstrajni in obrekovalni agitaciji od strani nasprotnikov njegovih poštenjaku spodleteti utegnilo. Je že prav, da se ob takih priložnostih vsaka reč bolj živo slika, kakoršna je v resnici, ali take nevarnosti pa pri količkaj živahni marljivosti političnega društva „Edinosti“ za Nabrgoja menda še ni! Tržaški Slovenci! Le pomislite, da ste

Burgstallerja že imeli za svojega poslanca; le pomislite, da je on vse drugo storil, le tistega ne, kar Vam je obetal; pomislite na sijajno nezaupnico, katero ste mu zaradi tega izrekli, in konec mora biti vsega navdušenja in vsega zaupanja do moža, ki Vas je smatral le za molzno kravo. Pač bi bilo čudno, če bi se pri takih okoliščinah ozirali na Burgstallerja, Nabrgoja pa zavrgli, kateremu tudi nasprotniki nepoštenosti ne očitajo. Da bi se dali slovenski možje z zdravim umom bodisi s sladkimi besedami, bodisi s kupico vina tako preslepiti, vendar ni verjetno. S tem bi dali sami sebi spričevalo nezmožnosti.

V Trstu izročili so danes materi zemlji moža, ki je bil leta 1866 med junaki pri Visu, kjer so si narezali zelenih lavorik, iz katerih so spletili mili domovini nevenljiv venec zgodovinske slave. Pokopali so danes z vso vojaško častjo v pokojenega c. k. viceadmirala **barona Antona Petza**. Če o katerem veljá Koseskijeva pesem, „Kdo je mar? Vse doseže, kar mu drago!“ ona za isto veljá o Petzu. Sin priproste rodovine, ako se ne motimo iz zelenega Stajarja doma, vspel se je visoko gori na mesto, kakoršno doseči se le redkemu posreči in to vse le zaradi svoje nadarjenosti in hrabrosti. Leta 1866 sta se z ranskim Tegetthoffom pri Visu imela boriti z desetkrat močnejim sovražnikom. Petz, je bil zapovednik na linijski ladiji „Kaiser“. Velika je pač bila tista ladija, toda silno nevkretna in v oči gled obkoljujočih jo italijanskih jeklenih parnikov slabotna, ker lesena, da je bilo groza na izlet med take leve misliti. Tegetthoffu in Petzu je bil ta grozni položaj dobro znan in oba sta se peljala v boj s prepričanjem, da je to poslednja pot, ki jima je tukaj sploh še odmenjena. Da bi pa moštvu in drugim častnikom poguma ne jemala, pobrala sta iz pomorskega arsenala vse težke sidrovne verige ter sta z njimi leseno ostenje svojih ladij obkolila, posebno so pa nevkretnega starca „Kaiser-ja“ tako zabili vanje, kakor bi ga bili s kitami opletli. Tako oborožena jadrjala je naša mornarica tedaj iz Pulja, oziroma Fazane proti Visu. Veliko je trpela ondi, pa je tudi sijajno zmago dosegla. In ravno leseni „Kaiser“, na katerem je Petz zapovedoval je bil na vse strani od sovražnih oklopnih obkoljen, okrožje okoli njega postajalo je vedno manjše in le še nekaj trenutkov in „Kaiser“ bi bil ali vjet ali pa na dno morja. Dim je bil gost zaradi strela s topovi, da se niti na pet korakov ni videlo. Kar se dim nekoliko dvigne in Petz zapazi nedaleč pred sabo sivo steno; Laška oklopnica „Red Italia“ je bila: Petz zapove vojnemu parniku „Ferdinand Max“ „nasprotni par“ in „polni par“ na kar se taisti nekoliko nazaj pomakne ter se takoj na to z vso silo zakadi v sivo steno pred njim stoječo. Mislite si predrznost: lesena le z verigami oborožena ladija, proti velikanu z jeklom in železom oklenjenemu! In vendar glejte, siva stena se kake dvakrat zaziblje na desno in levo, potem se pa pogrezovati začne. Leseni David je železnega Golijata podrl. Tako se je rešil Petz s svojim „Kaiser-jem“ iz sovražnega jeklenega obroča, kterege so ti vedno hujše okoli njega oklepali in tudi skrajni čas je bil zato, kajti goreti je začel. Plul je v Visansko luko. Petz je zaradi tega dobil najvišjo vojaško odlikovanje za izvanredno hrabrost: viteški križ reda Marije Terezije, s katerim je združen dedni baronat. Leta 1871 prejel je red železne krone I. vrste in 1872 postal je pa tajni svetnik cesarjev. Imel je pa poleg teh dveh velikih redov še polno oprsje drugih tudi jako častnih inozemskih redov, s kterimi so ga odlikovali tuji suvereni na njegovih prekomorskih izletih. Poleg Tegetthoffovega svetila se bode tudi Petzovo

konecu pišete spet o nekterih osebah, pomislite, v kateri zvezi so pač one z „Jezičnikom“. — Ali ni le-ta dostojno počislal na pr. Prešerna in njegovih Poezij (L. XVIII.)? Ali niso nasproti po Vaši stranki vnovič opisane bile vže davnej pozabljene ljudske in osebne nesnage, o kterih bi sicer sedanjí rod nič ne védel? Baš Vi — Vaša stranka — je prenaradila mu pesmi, pokvarila ime, ovadila ga ter pripravila ob dobro ime pri mlajših itd. itd.

Z ljudmi, ki nasprotnika brez pravega povoda napadejo surovo (po njih terminologiji: dovtipno)... ne govorim jaz o literaturi niti besedice več. To ste rekli preveč. Nadejam se, da se kterikrat še srečamo na slovstvenem polji; ali — o osebah in nemilih osebnostih — o tem sklenite, da ne govoriva niti besedice več — ter ostaniva vsaj midva mož beseda! Naj ta moj svet ne bode glas vpijočega v puščavi! — Je-li Vaše pisanje v letošnjem poročilu: „sršenovo gnezdo... Slovenec širokoustno... mojster v zbadanji... bob v steno... da mi ni (prof. Marn) na vrat naščuval svojega malo otesanega hlapca... kranjski duhovni... izbirljivi gospodje... izlili so svoj žolc nad menoj... z ljudmi, ki jedro tujih (t. j. Marnovih) mislij svetu prodajajo v nečedni luščini svoje domišljivosti itd.“ — dovtipno, a ne marveč surovo: o tem naj dobre volje sodi razumno slovensko občinstvo!

Jezičnikov zvest čitatelj.

ime z zlatimi črkami v lavorovem vencu, ki sta ga tu dva junaka v zvezi z drugimi pred Visom ponosni Avstriji spletla!

Ozrimo se še enkrat na **Šlezijo**. Že večkrat smo trdili, da je jedna največjih napak grofa Taaffeja, da on večinoma po vseh deželah skuša vladati z organi, ki so njegovi sistemi nasprotni, ter da bi bilo umestno takoj po njegovem nastopu, saj sčasoma, vse dotične načelnike premeniti, kakor so to delali njegovi spredniki in se bodo ravnali po tem tudi njegovi nasledniki. Ko bi bil grof Taaffe to storil, bi pač po Šleziji ne bilo mogoče, da bi ondi okrajni glavarji gospodarili, kakor se jim poljubi njegovim namenom nasproti, kjer veljá Slovanom svojo mogočnost pokazati. Slovanom se po Šleziji prepoveduje slovansko urađovanje celó po občinah, Nemcem, posebno pa onim od nemško-narodne stranke je pa brez ugovora dovoljeno svoje pruske, Avstriji nevarne, burke vganjati! Ako se predstojnik slovanskega društva brani sprejeti nemški dopis, pride orožnik ponj in ga z nasajenim bajonetom spremlja v Opavo in ondi skozi mesto do okrajnega glavarstva. Če pa kak prusašk rogovilež tje kaj pride proti Avstriji hujskat in z Bismarkom žugat, pa ni nikogar videti, da bi mu pot čez mejo na Prusko pokazal. Iz Šlezije se pod Auerspergovo in Stemayerjevo vladno niso take pritožbe čule, kakor dohajajo v časnike pod vladno, ki „Nemce zatira in je Slovanom prijazna“!

Bivših Graničarjev beraška palica čaka, ako se vresniči, kar se v ogerskem državnem zboru namerava. Družinske domove jim hočejo odpraviti! Je sedaj ondi v bivši vojaški krajini navada, da se vsi sinovi smejo pri hiši poženiti, ne da bi se s tem korakom od družine izločili. Stareji sin navadno prevzame gospodarstvo po očetovi smrti, delajo pa vsi skupno in imajo tudi vsi skupno življenje na posestvu, ktero je vseh. Postava jim strogo prepoveduje domovje zadolžiti, prodati ali pa med-sé razdeliti, kar jih ob enem varuje pred beraško palico ter zabranjuje, da na kant ne pridejo. Postava tista je modra in za razmere po vojaški krajini kakor nalašč. Posestva sicer niso velika, a vendar tolikošnja, da družina ne strada, ker nimajo izvanrednih potreb. Obleka, ki pri nas take grozovitne svote požira, se ondi vsa doma prideluje in pripravlja; za poleti bela platnena, za pozimi bela volnena. Meso, slanino in vino imajo tudi doma. Ko bi le tolikanj velikih davkov ne plačevali Madjarom in pa ko bi nekoliko boljše vodo imeli, pa bili bi prav srečni tisti ljudje. Gorjé pa jim bo, če bodo smeli svoja posestva med sé razdeljena ali pa prodajati, ali se zadolževati, dokler je še družina pri življenju. S tistim dnevom, kedar se bo v Budapeštu potrdila postava, da smejo Graničarji zemljišča deliti in prodajati na drobno, podpisali si bodo Madjari revolucijo v trojedini kraljevini, kajti s tisto postavo vstvarili si bodo več proletarijata, kakor pa ga bo trojedina kraljevina prenašati in preživeti zamogla.

Napredek se **Madjarom** ne more odrekati! Sijajno so ga dokazali s svojo letošnjo razstavo, ktera je evropske velikaše kar od kraja očarala. Naš cesarski dvor obljubil je priti pozneje zopet za daljši čas, da si razstavo temeljito ogleda, kar je na Madjare jako vgođen vtis napravilo. Francoski poslanec je bil silno zadovoljen z vtisom, ki ga je razstava nanj napravila in je obljubil posebno obširno sporočilo svoji vladi o njej spisati: vrh tega bode pa še predlagal, da bode francoski poljedeljski minister nekaj strokovnjakov semkaj poslal, da bodo vzorne izdelke študirali. Tudi pravi, da bo skrbel za napravo mednarodnega gospodarstvenega kongresa. Nič manj navdušeno se ni izražal papežev nuncij Vanutelli pri obedu v semenišči, kjer so bili pozabljeni vsi cerkveni knezi. Pruski državni minister Lucius je razstavo s pravo nemško temeljitostjo pregledal in se je kar čudil tolikošnjemu napredku, ki so ga v kratkem času Madjari dosegli vstopivši v vrsto evropskih držav. Saj ni še ravno tako dolgo, ko se je še celi svet na štajarsko-ogersko mejo z nekakim zaničevanjem oziral, češ, ondi le je konec Evrope in se Azija začena. Sicer pa Madjare ta napredek silno veliko stane; toda kaj se hoče? Nič ni zastoj! Saj vemo, koliko izgoja le samega človeka stane, kaj še le celega naroda!

Vnanje države.

Zatirani Poljaki na Poznanjskem izročili so v nemškem državnem zboru peticijo, o kateri se je 6. maja huda debata vnela, ki na vse drugo prej kaže, le na pravicoljubnost ne, s ktero se Nemci povsod bahajo. 57.804 očetje poljske narodnosti so podpisali tisto peticijo, v kateri prosijo, da naj se jim dá druga šolska postava, po kateri se bo v njihovih šolah podučevalo, kakor se jim je to obljubilo v aktih na Dunajskem kongresu in kakor jim je tedaj pruski kralj sam obetal, kar je toraj v soglasji z božjimi in človeškimi postavami. Da bi se to doseglo, prosijo: 1. Nadzorništvo pri ljudskih šolah izroči naj se zopet duhovščini, posebno pa ono v poduku krščanskega nauka. 2. Naj se krščanskemu nauku zopet določijo prejšnje ure po šolah. 3. Za podučni jezik naj se vpelje zopet materni jezik. 4. Poduk v nemščini naj se pri otrocih poljske narodnosti pričenja še le takrat, kedar bodo že v poljščini na trdnem. Kakor je na prvi pogled videti, je peticija vendar popolnoma opravičena,

trenotkov. Povem Vam, da prof. Marn hlapca nima nobenega — razun onega pod posteljo, in tisti je res, videl sem ga sam, malo otesan, pravi hribovec, ki bi celó v novem muzeju pozornost obračal na-se. Kar pa tiče mene in vse, ki se v verskih in slovstvenih rečéh vjemamo ž njim, nas nikdar nima za hlapce ter nas nikakor ne ščuje; popolnoma smo svobodni in prosto razodevamo svoje misli in nazore bodisi v prijateljskih družbah, bodisi javno po časnikih in bukvah. — Ker prof. Marna dobro poznam, sem Vam porok, da osebne zamere on ne pase; kaj pa storijo „Slovenčevi“ bojeviti vojščaki, ali oni od Boga postavljeni čuvaji pravdnosti, kterim s svojo svarilno in grajalno pridigo niste dosta pogodili, tega jaz ne vé. Sploh bi mogel Vam povedati staro resnico, da malo opravi mej sedanjim svetom govornik, kateri le vpije: Poslušajte me, ne gledajte me!

O kranjskih duhovnih vé. sicer, pravite Vi, da mi mojega lanskega greha nikdar ne odpusté. V tem se zeló motite. Učil Vas je nekdanji katehet, da ga ni greha tako grdega ne tako velikega, da ne bi se odpustil, ako se spolnijo pogoji k temu potrebni; dokler se pa le-ti ne spolnijo, ne more ga odpustiti niti Bog. — Da so Vaš odgovor „Slovenčevemu“ podlistkarju imenovali „pamphlet“, kaže, da so — nomen omen — stvar zadeli, in je tudi prav, da dete svoje kličete po imenu svojem. — Kar proti

kljubu temu pa je poročevalec dotične komisije predlagal, da naj se preide na dnevni red. Ali niso poznanjski Poljaki navzlic tolikošnji samovolji največi reveži, kar si jih le misliti zamoremo? Poljakom se sicer razun Avstrije povsod njihova nesloga krvavo vtepa, toda tudi Prusija ne bo večno na vrhuncu. Svet je okrogel in se vedno suče. Dokazov imamo ravno v zgodovini dovolj, da tisto, kar je bilo včeraj na vrhuncu, je danes popolnoma pod nogami. Le pravica traja najdalje.

Izvirni dopisi.

Iz Hrenovic, 6. maja. Brali smo v časopisih, kako je cigan svojo ženo prodal. Se nismo tega pozabili, kar se nekaj novega toda žalostnega o njih čuje. To po vsem svetu razkropljeno ljudstvo nima obstanka; ne daje redno niti denarnih niti krvnih davkov, in ako slednje slučajno, ga ne drži pri vojaščini: uide. Sinoč se je silna ciganska druhal čez 20 glav v Hrenovice pritepla; počenjali so vsake baže neumnosti in se tudi med saboj topli. Cigan je ciganu v štacuni utež, kilo železa, v glavo s toliko silo zalučal, da mu je čelust prebil in štiri zobe zdrobil. Mislili smo, da je mrtev, čez 10 minut se je jel gibati. Utež ni bil namenjen ciganu, ampak poleg njega stoječemu štacunarji, kteremu so škode nad 7 gold. napravili; tudi g. župniku bi se bila kmalo huda godila, da ni hitro farovža zaprl. Kaj bi bili še počeli ti cigani, ako bi ne bila prišla o pravem času žandarmerijska patrula, ktera jih je lovila, nekaj povklenila, vso noč stražila in danes zjutraj jih nekaj k sodišču v Senožeče odgnala in nektare v Postojno na odgon. Nas je tukaj na hribu malo, in ako možakov pri domu ni, si te pošasti vse dovoljujejo, in ako ne daš z lepo, delajo silo. Tudi se jih ljudje bojé, ker žugajo z rudečim petelinom na strehi, in to dela, da so toliko predrzniši.

Z Notranjskega, 8. maja. Volitve za državni zbor se bližajo. In res, volitev ni konca ne kraja; vsako leto so ene ali druge na redu. Kaj imamo od njih? Pač veselje je za stranko, ktera zmaga; ali je pa tudi mnogo preprirov in črtenja. Kot se prijateljstvo v potrebi spozná, tako tudi pri volitvah se srca mnogih razodevajo. Za našega poslanca se jih mnogo ponuja, in koga naj volimo? Gosp. Hren ima dosti opravila v Celovci pri dvornem sodišču, kterega svetnik je; ali bi mogel biti poslanec? Gosp. Potočnik, stavbeni svetnik v pokoji, je pa gotovo prestar; domovina mu je za mnogotero dobro hvaležna, ali poslanstva na Dunaj mu ne more na rame nakladati, boječ se za njegovo drago življenje. — In dr. Henrik Dolenc? Ta gospod je pristav pri c. kr. sodišču v Ljubljani, je deželni poslanec, namestnik deželnega odbornika in Ljubljanski mestni odbornik. Umestno je vprašanje: Ali je mogoče, da gosp. pristav vse svoje posle vestno opravljati more? Ali najde toliko časa, da je vsemu kos? Mar li mu je Bog (ali mu je osoda!) toliko zmognosti podelil, da vsestranska opravila dobro izvršuje in povrh še svojo obilno družino modro vlada? In ako ga na Dunaj pošljemo, kaj bo pa potem doma? Kdo ga bo namestoval? Namestnika mu bo gotovo g. predsednik poskrbel, pa kdo ga bo plačal? Može volilci na Notranjskem! vidite, ako mi kakega c. k. služabnika v deželni ali državni zbor volimo, plačamo namestnika mi v davkih. Ne dajmo se toraj premotiti, da bi ga volili, naj tudi nek Hinko Kavčič iz Razdrtega vse Notranjsko prelazi in za svojega prijatelja dr. Dolenca dela, kot je hodil okoli nas pri Šempetru in drugod. Kaj nam toraj ostaja? Ostati pri starem poslancu g. Adolfu Obrezi. Če tudi ni v vsakem oziru čisto zlato, je vendar pokazal, da mu je ljudski blagor pri sre. Ali ni on za Notranjske voznike od Abendrotha nam dobil dvajset tisoč! Kaj je pa Razdrški Hinko dosegel za uboge voznike? Za-se je dobil mnogo goldinarjev, (govoré do 200 gl. za koleke), vozniki so tudi pri njem za pijačo dajali, kaj pa je storil za-nje? razun da jim je pošteno zaračunil! Brali nismo nikjer, da je kaj dosegel za nas, pač pa za-se, da mu ni bilo treba kolekov kupovati. Notranjci, varujte se takih ljudi, prevdarjajte vse in dobro obdržite! Hinko se naj opraviči, mi pa recimo: Gosp. Adolf Obreza bodi naš državni poslanec!

Iz Tržaške okolice, 4. maja. Zadnjič sem Vam poročal o napredku našega naroda in Vam obetal, da ako nas „Cikorija“ ne pusti v miru, da bodem odkril njene spletke, ki so mi do sedaj znane. Hajd na delo. V zviti butici trojice našega magistrata rodila se je neka zlobna misel pred skoraj dvema

letoma. Pričeli so takrat na tihem povpraševati naše okoličane, ako bi se moglo tako društvo, kakor je sedaj „Cikorija“, vzdržati. Ker pa niso bila tla še gotova, so ponehali in mislili so si, počakajmo raji do volitev, ko bode ljudstvo bolj razvneto, bodedo pa vlili nekoliko olja v podobi vina v žejna grla naših okoličanov, pa bode vse teklo, kakor bi kolo z mastjo namazal. Napregli so ti gospodje ta voz in sedaj se vozijo, kakor italijanski apostoli po naši okolici, kjer sejejo nemir in nenravnost med naš narod. Poklicali so pri ustanovitvi več veljavnih mož, pa tudi nekoliko žganjarjev. Veljaki so odstopili, tako, da se ima danes „Cikorija“ ponašati samo z najpodlejšimi ljudmi, kakor je n. p. J. L., ki je že toliko barv spremenil kakor kameleon. Danes je avstrijan, jutri irredentar, in zopet kmalo se drži druge stranke, samo da dobi piti. Lep mož to! Čudim se, da ga veterani trpi med seboj. Tacega bi morali iz poštenega avstrijskega društva izobčiti, pa ne puščati mu, da še zvonec nosi.

Ko so predložili pravila slavni vladi v potrdilo, bi bilo zadostovalo njej, ko bi bila vlada samo pregledala njih imena in prepričala bi se bila, kak veter piha v istem taboru. Ali bode slavni vladi to dovoljno, da bode začasa volitev mogoče da celó kri tekla, zakaj ne bi prej posegla v ono gnjezdo irredentovsko (magistrat) in mu storila konec? Čudno se nam dozdeva, da visoka vlada dopušča, kar je v škodo nam Slovanom in v korist italijanskim irredentajem. Oboje pa v največjo škodo Avstriji sami.

Kako daleč sega smelost irredente, vam hočem navesti mali slučaj, ki pa dovolj označi njeno politično mnenje. Ko smo imeli 1882. leta patriotično razstavo, so se tukajšnjega društva „Operaia Triestina“ udje zmenili, da o času razstave nobeden ud ne smé iti dalje, kakor do velicega trga, to je, do mestne palače. Od tu je še dobro četrť ure do razstave. To je nekoje tako razkačilo, da so stvar ovadili in od društva odstopili. Tukajšna deželna vlada je pa samo z ramama dvignila in konec je bilo vsega. Ko bi, recimo, Slovani v Trstu tako hrepneli po kakem drugem vladarji, gotovo bi jih na sred ulice kamnali.

Kaj bode z našo šolo, za katero je prosilo 1429 slovenskih starišev? Magistrat in — sta jo pogrnili z meglo neprozornosti! Oh kako se je pa mudilo ukazati šolo sezidati za Ljubljanske Talmi-Nemce. „Ja Bauer dass ist freilich was anderes.“ Tam so Nemci, ali tu Slovenci, to je pa gorostasen razloček.

„Cikorija“ naj se razruši; „irredenta“ naj se brzdá; pošlje nam naj se strog deželni glavar; le tako je mogoče, da pridejo tudi Slovani do pravice in kadar se vse to zgodi, takrat postane Trst zopet avstrijsko mesto. Potem se bode presvitli cesar brez strahu pripeljal v Trst, ne boječ se, da mu kak irredentar ne trešči kake bombe pod voz.

Slavno vlado pa opozorimo, naj radi „Cikorije“ stori potrebne korake, ker čas je drag in dnevi „Cikorije“ se bodo morali skrajšati, ako hoče vlada, da bode v mestnem sovetu sedelo več Avstrijcev kakor do sedaj.

Še nekaj, na kar bi bil kmalu pozabil. Magistrat je pred kratkim v neki tajni seji določil podporo 500 gl. na leto in to skozi 4 leta nekemu „irredentaru“ Zenattiju, ki se v Rimu krepčá v izdajalstvu. Glasovali so le slovenski poslanci proti in Rossetti. Čemu se redi gad, ki iz naših krvavih krajev dobiva podporo! Ali ni to največja krivica! Slep mora biti oni, ki stvar le površno vidi, mi okoličani pa vidimo, da nam vsak dan kljubu naši zavednosti kopljejo narodni grob.

Domače novice.

(Preč. g. dr. France Lampé), podvodja v bogoslovnem semenišču, postal je — posvečen za mašnika 1. 1881 — prej nego v dveh letih doktor bogoslovja in potem spet prej nego v dveh letih doktor modroslovja ali filosofije — promoviran 6. t. m. na univerzi Graški. Nedavno je bil izvoljen za odbornika „Slov. Matice“. Čestitamo jako sposobnemu in marljivemu gospodu ter mu želimo samo trdnega zdravlja, in storil bode mnogo na čast in korist cerkvi katoliški in domovini slovenski.

(Slavnostno akademijo) napravil bode povsod priljubljeni pevski zbor Ljubljanske Čitalnice na 13. t. m. zvečer v deželnem gledališču tukaj. Večer obeta jako zanimiv in krasen postati, ker se bode poleg krasnega petja predstavljala tudi jedna igra in pa „Sokol“ bo sodeloval z javno telovadbo.

Slavnostno akademijo priredil bode pevski zbor na korist društvene blagajnice. Oziraje se na požrtovalno delavnost pevskega zbora Ljubljanske Čitalnice, ktero radovoljno vsako narodno veselico s svojim ubranim petjem podpira in v očigled krasnega in mnogovrstnega programa, se pač nadjamo razprodane hiše. Natančni spored objaviti hočemo prihodnjič.

(Daní se!) Pravosodni minister poslal je v Gradec na predsednika deželne nadsodnije, gospoda Waserja ukaz, da naj predloži nove sodnijske obrazce (Formulare) v pravilni slovenščini, ter naj se sestavijo v sporazumljenji s tistimi sodnijskimi uradniki Ljubljanske deželne sodnije, o kterih je dokazano, da so zmožni slovenskega sodnijskega uradovanja. Da se vpelje soglasno in jednotno slovensko uradovanje po vseh slovenskih pokrajinah, bodo tiste obrazce dobile tudi sodnije pod Tržaško deželno nadsodnijo. Kakor se čuje, so že pri pravosodnem ministerstvu za to skrbeli, da te slovenske tiskovine ne bodo zopet nerabljene v Gradci obležale. Hvala Bogu, da se bo konečno vendar-le prebil led, v katerem je bil toliko časa zamrznjen član XIX temeljnih postav, v katerem je vsim narodnostim pod avstrijskim dvoglavnim orlom živečim, ravnopravnost zagotovljena. Imeli smo jo sicer, toda le na papirji. Zamrznjena je bila; iz Grada je pa vedno tista mrzla burja pihala, ki je odganjala vpliv toplega juga slovenskega prizadevanja.

(Včerašnji mesečni somenj,) „somenj v somenji“, ker je trijaški še le danes pri kraji, ni bil nič kaj prida. Vse živine skupaj so blizo 600 repov nagnali. Cena goveji živini je padla, po konjih so pa zopet Lah prično segali.

(Brizgalnica) pred „cirkusom“ še vedno c. kr. finančnemu uradu in prebivalcem po trgu cesarja Jožefa veliko nevoljo vzbuja. Pred šolo in po šoli vadijo se ondi paglavci v trobentanji, da je groza. V filharmonični šoli bi bili pač bolj na svojem mestu! Redarji jih pa gledajo in molčé. Vsaka pesen je le nekaj časa lepa!

(Za popotnike) v Opatijo pri Reki vpeljala je južna železnica pri nočnih brzovlakih direktne vozove I. in II. reda od Dunaja do Reke, da ne bo od slej na dalje nikomur v Šempetru treba prestopavati v druge vozove.

(Od Nemca se učimo!) Posestnik tukajšnje tovarne za železnino in stroje, g. Tönnies je pred pol letom prepovedal v kantini svoje tovarne šnops prodajati. Danes „Laib. Ztg.“ pripoveduje, da je vspeh tiste prepovedi že svoj blagodejen sad obrodil. Pri delavcih se je veselje do dela podvojilo, zdravje med njimi je pa občudovanja vredno. Ako je delavec ondi pokrepčala potreben, druge pijače ne dóbi, kakor vina in tisto mu dobro zaleže. Oj, ko bi pač vsi naši gospodarji omenjenega g. tovarnarja posnemati izvolili, koliko bi pripomogli k zbolšanju npravnosti med propadajočim našim delavskim stanom. Posebno toplo priporočamo pa ta izgled vsem gospodarjem po kmetih, ki imajo z delavci opraviti. Ne dajajte jim kužnega žganja, ki jim zdravje in veselje do dela spodkopuje, surovost pa povišava v grozni meri.

(Zavdal) je svojemu hlapcu B. Kranjcu žagar M. Debevšek pri Celji, kakor pravijo, da bi mu bil zopet vzel tistih 100 goldinarjev, ki mu jih je za plačo dal.

(Vremenski preroki) naznanjajo mokro poletje in hude nevihte meseca junija in julija z obilnim dežjem.

(Vstrelil se je) predvčeranjem v Gradci blagajnični oficijal Anton Heinz na Gradu. Vzrok ni znan. Jedno uro pred svojim samomorom je bil še v uradu.

Razne reči.

— Knez Aleksander Karadjordjevič, ki je nedavno v Temešvaru umrl, kjer je v prognanstvu živel, zapustil je premoženja blizo 2 milijona goldinarjev, kterega lepo svoto je volil za napravo dijaških ustanov. 18.000 gold. volil je za dijaške ustanove srednjih šol po Srbiji, Bosniji in Hercegovini. Za velikošolce iz omenjenih pokrajin in pa iz kraljevine ogerske, kteri bi se radi dve leti v inozemstvu kaj posebnega učili, volil je 20.000 gold. Svojemu rojstnemu kraju Topola na Srbskem odločil je 4000 gold. in v podporo Temešvarski pravoslavni cerkvi pa 200 gold. Ostalo premoženje razdelil je še pri življenji med svoje sinove. Dohodkov je imel na leto 90.000 frankov. Knez Aleksander Karadjordjevič je bil svoje dni v Srbiji obdolžen najetega umora kneza Mihajla v Topčideru poleg

Belega Grada in razun Karadjordjevičeve stranke še dandanes po Srbiji vsak to veruje. Zarad tega so ga ondi tudi na 20 let v ječo obsodili, ker ga niso v pest dobili, da bi ga bili vsmrtili. Karadjordjevič je bil tedaj na Oggersko pobegnil, od koder ga je srbska vlada zahtevala, madjarska ga ji pa ni hotla izročiti. Da bi se pa pravici vendar-le zadostilo, postavili so ga zarad sumljivega političnega hudo-delstva pred madjarske sodnike, kateri so ga pa za nekrivega spoznali in od tadaj je knez Aleksander Karadjordjevič mirno živel v Temešvaru. Da je tudi on navdušen bil za bodočo „Veliko Srbijo“ spriču-jejo nam njegove dijaške ustanove, pri katerih se je vseh Srbov spominjal živečih po Oggerskem, Srbiji, Bosni in Hercegovini. Ali bo Srbija njegove usta-nove sprejela ali ne, ker njega ni marala?

Telegrami.

Budapešt, 8. maja. Danes pričela se je konečna obravnava z morilecem Balentičem zarad ropnega umora Veronike Pešek, in Roze Budaj. Morilec je umor priznal.

Petrograd, 8. maja. V tukajšnjem samo-stanu umrla je včeraj 14letna princesa kneza Črnogorskega za vnetjem pljuč. Mati-kneginja sinoči semkaj došla, našla je svoje dete mrtvo.

London, 8. maja. Angleži pravijo, zanje ni veljavna pogodba Dardanelska, če bi se jim Turčija vsled pritiska kake vevlasti vstavljala.

London, 8. maja. V Indiji okoli Rangoona je kolara.

Listnica vredništva.

G. dopisniku iz Trž. okolice: Vselej dobrodošli in kolikor več, tem ljubši ste nam. Za danes pa oprostite, sicer bi bile list le tri osebe brale. Vaša vlada je našemu drž. prav-dništvu še mnogo bolj pri sre, kakor pa Tržaškemu. Srčen pozdrav!

Tuji.

7. maja.

Pri **Maliču:** Schiller, Nemeček in Hoffmann, trgovci, z Dunaja. — Gustav Tullinger, c. k. stotnik, iz Trsta. — Josip Kasak, trgovec, iz Trsta. — Jernej Tomšič, posestnik, iz Rakeka. — Maks Leipnik, trg. pot., iz Siska.

Pri **Stonu:** Vodničar in Paupin, trgovca, z Dunaja. — Franc Cingl, trgovec, iz Inomosta. — N. Kolbl, trgovec, iz Solnograda. — Janez Skvarča, kurat, iz Budanja.

Pri **Tavčarji:** Albert Brandl, trgovec, z Dunaja. — Janez Morič, zasebnik, iz Trbiža. — M. Vito, sluga, iz Trsta. — Rozalija Kramar, zasebnica, iz Tržiča.

Pri **Južnem kolodvoru:** H. Goldschmidt, trg. pot., iz Mainza. — Janez Steršek, zasebnik, iz Gorice. — Sam. Roth-schild, trgovec, iz Kanije. — Franc Lipah, posestnik, iz Do-brunje. — Karl Spindler, iz Ljubljane.

Dunajska borza.

(Telegrafovo poročilo.)

8. maja.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	81 gl. 95 kr.
Sreberna " 5% " 100 " (s 16% davka)	82 " 30 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	107 " 25 "
Papirna renta, davka prosta	97 " 75 "
Akcije avstr.-ogerske banke	854 " — "
Kreditne akcije	287 " — "
London	124 " 95 "
Srebro	— " — "
Francoski napoleond.	9 " 87 "
Ces. cekini	5 " 85 "
Nemške marke	61 " 05 "

Št. 7269

Razglas.

(1)

Izvrševaje ukaz vis. c. k. deželnega predsedstva z dne 24. aprila t. l., št. 902 Pr., in opiraje se na §. 25 volilnega reda za državni zbor se javno naznanja, da je imenik volilcev za volitev enega državnega poslanca, ki ga ima mesto Ljubljana dne 2. junija t. l. izvoliti,

od 9. do vštetega 16. dne t. m.

v magistratnem ekspeditu razporejen za splošno pre-gledovanje.

Ugovor zoper ta zapisnik, bodi si, da je vanj kdo za volitev neopravičen upisan, ali da je izpu-ščen kdo, ki ima volilno pravico, morajo vložiti se najpozneje do zadnjega gori določenega t. j. 16. dne t. m.

Ugovori po preteku tega dne vloženi, se bodo zavrnili kakor prekasni.

Volilne izkaznice se bodo volilec o pravem času poslale; ko bi pa kateri volilec izkaznice iz ka-terega koli vzroka vsaj 24 ur pred volitvenem dne-vom ne dobil, naj se oglasi zanj pri podpisnem uradu.

Mestni magistrat Ljubljanski

dne 8. maja. 1885.

Vončina, namestnik župana.

Izdajatelj in odgovorni vrednik Jožef Jertič.

Duhoven v pokoji

išče primerne mesta z manjšimi opravili. — Po-nudbe z pogoji sprejema Opravništvo „Slovenca“.

Glasovir s 6 oktavami

še dobro ohranjen, je na prodaj ter se dobi po prav nizki ceni. Več pové opravništvo „Slovenca“.

„Katholische Warte“,

ilustrovan mesečnik v zabavo in poduk

v veliki osmerki po 15 kr. zvezek. Vseh dvanajst zvezkov pa 1 gld. 80 kr. loco Ljubljana.

„Katholische Warte“ ima za svoje sodelovalce najimenitnejše katoliške pisatelje sedanje. Naročnino sprejema J. Glontini knjigotržec v Ljubljani, kjer si vsakdo I. zvezek lahko ogleda.

Oggersko-Francosko zavarovalno društvo (Franko-Hongroise)

v Budimpešti,

4 milijone uplačenega delniškega kapitala in preko 4 milijone glavnice

(1)

proti škodi po toči

s 50%, oziroma 33 1/3% popustom pogo-jene zavarovalnine.

Škode preceně in izplačajo se takoj.

Oglasila sprejema

glavni zastop za Kranjsko v Ljubljani, Valvazorjev trg št. 5.

Zavarovalnino ni neobhodno potrebno plačati takoj, more se tudi še le po letini poravnati.

Priporočilo.

Za prihajajočo

pomladansko sezono

priporoča podpisana tvrdka svojo bogato in raznovrstno zalogo francoskega in angleškega blaga najnovejše mode, izdeluje obleko po najmodnejšem in najrazličnejšem kroji ter jako solidno in po zmerni ceni.

S spoštovanjem

F. Casermann.

(9)

Umetne

(14)

zobe in zobovja

ustavlja po najnovejšem ameriškem načinu brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije

zobozdravnik A. Paichel,

poleg Hradeckega mostu, I. nadstropje.

Izvrsten méd

(garantiran pitancec)

v plehastih škatljah po 5 kil (kilo po 60 kr.), škatlja 30 kr., se dobiva proti poštnemu povzetju ali pa proti gotovi plači pri

OROSLAVU DOLENCU,

(15)

svečarji v Ljubljani.

Želodec

sme se pač gospodar in oskrbnik naših življenskih moči imenovati, ker le z njegovo pomočjo se zavžita jedila v tečnost spreminjajo.

Želodec je neutrudljiv in priden delavec, kateri se nikoli ne spočije in vedno le edino za ohranjenje našega zdravja skrbi.

Če pa ta nesebični pridni minister našega trupla le nekoli oboli, potem oslabijo takoj njegove moči, dobra njegova volja ne pomaga ničesar in ne more več svoje službe redno izvrševati in vsled tega trpimo le mi ljudje.

Koliko nevarnih bolezni ima svoj vzrok v slabem želodecu!!

Prva skrb vsacega človeka naj toraj bode, da varuje ta dragoceni organ svojega trupla pred vsakim napadom!

In kaj je boljše sredstvo zoper vsako želodečno bolezen kakor

Piccolijeva želodečna esenca!

To esenco izdeluje lekarnar Piccoli v Ljubljani „pri angelu“. Dobro in koristne lastnosti te esence so predobro znane, toraj ni treba daljšega opisovanja. V kratkem e toliko, da ta Piccoli-jeva esenca zmerom zoper vsako želodečno bolezen gotovo pomaga!

Gospodu Gabrielu Piccoli-ju, lekarničarju v Ljubljani,

Z veseljem Vam poročam, da sem cvet za želodec, kojega Vi izdelujete, rabil z najboljšim vspehom pri težkem prebavljanju in zoper zlato žilo.

Trst dne 28. novembra 1883.

Dr. D. Agostini, praktični zdravnik in kirurg.

Cvet za želodec Ljubljanskega lekarničarja Piccoli-ja, katerega sem velikokrat zapisoval bolnikom, je jako dobro sredstvo v slučajih zaprtja in zlote žile.

Provročuje hitro izpraznjenje brez bolečin in ne da bi dražil čreva.

Trst, meseca januarja 1884.

Dr. Cambon, zdravnik za ženske in oči.

Cvet za želodec, izdelan po izvrstnem lekarničarju G. Piccoli-ju, je prav dobro sredstvo proti vsem boleznim v želodecu in trebuhu, ki imajo svoj izvir v pomanjšanji živnih moči, zaradi česar morem podpisani z naj-mirnejšo vestjo priporočati ta cvet.

Trst, meseca januarja 1884.

Dr. vitez pl. Garacuechi, zdravnik Lloydove družbe.

Veliko let že zdravim s čistili različne bolezni, naj-boljšo sredstvo pa je Vaš cvet za želodec, ki ima prednost, da povzročuje mnogo izpraznjenj, ne da bi dražil čreva.

Trst, dne 1. oktobra 1883.

Dr. Pardo, praktičen zdravnik.

Naročila izvršujejo se s prvo pošto proti povzetju zneska, toda ne razpošilja se manj kakor 12 steklenic, ki z zavojem in voznim pi-smom stanejo 1 gl. 36 kr. Pri večjih naročilih primeren odpust.

(16)

Tu navedena, kakor vsa druga zdravila so zmiraj svežna za dobiti v lekarni

G. Piccoli-ja

„Pri Angelu“

v Ljubljani,

na Dunajski cesti,

„AZIENDA“,

avstrijsko-francosko društvo za zavarovanje proti elementarnim neizgodam na Dunaji.

Društveni delniški kapital znaša 6 milijonov frankov (2,400.000 gld.).

„AZIENDA“ zavaruje proti

škodi po toči

po najugodnejših pogojih in za trdne premije, ne da bi se imelo pozneje še doplačevati. Pre-mije se odmerijo kolikor mogoče cenó in kdor precej plačati ne more, se mu dovoli do konca septembra obrok k plačilu premije.

Oglasila za zavarovanje sprejemajo se pri

glavnemu zastopu „AZIENDE“ v Ljubljani,

Slonove ulice št. 52.

JOSIP PROSENC,

glavni zastopnik.

(1)

Tisk „Katoliške“ Tiskarne v Ljubljani.